

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína, JUDr. Jiřího Pally, JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobkyně: **V. K.**, zast. zákonnou zástupkyní G. K., zast. JUDr. Dagmar Kláskovou, advokátkou, se sídlem U Soudu 388, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 8. 2011, č. j. 32 Az 2/2011 - 54,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Zástupkyni žalobkyně JUDr. Dagmar Kláskové, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 2880 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 30. 12. 2010, č. j. OAM-351/ZA-06-PA03- 2010, rozhodl žalovaný tak, že žalobkyni se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje. Žalovaný zdůraznil, že výčet důvodů pro udělení mezinárodní ochrany je taxativně stanoven, což znamená, že z jiných, než zákonem o azylu stanovených důvodů mezinárodní ochranu udělit nelze. Zákonná zástupkyně žalobkyně k důvodům její žádosti uvedla, že o mezinárodní ochranu požádala jménem své dcery pouze z toho důvodu, aby pro ni tímto způsobem získala doklad o její totožnosti. Konkrétně se jedná o řádný rodný list, neboť ten současný nebyl příslušný matriční úřad ochoten opatřit všemi důležitými údaji. V případě návratu na Ukrajinu tak zákonná zástupkyně předpokládá potíže

s registrací své dcery právě kvůli nedostatkům v jejím rodném listu. Žalovaný shledal, že byrokratické potíže při získávání dokladů k legalizaci pobytu nemohou být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Zdůraznil, že mezinárodní ochrana ve smyslu zákona o azylu je výjimečným právním institutem, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoliv však při potížích se získáváním osobních dokladů a povolením k pobytu. Po provedeném řízení dospěl žalovaný k závěru, že žalobkyně nespĺňuje zákonné podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12, § 13, § 14 zákona o azylu, ani doplňkové ochrany ve smyslu § 14a či § 14b zákona o azylu, jelikož vzhledem k jejímu narození na území České republiky nelze přepokládat, že by mohla být ve vlasti v případě návratu vystavena pronásledování ze strany ukrajinských státních orgánů anebo vystavena vážnému ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodů svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.

Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně včas žalobu, kterou posléze doplnila prostřednictvím advokátky JUDr. Dagmar Kláskové, která jí byla ustanovena usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 1. 2011, č. j. 32 Az 2/2011 – 11. Poukázala na obavy zákonné zástupkyně vycestovat z území České republiky na Ukrajinu, kde i ona jako cizinka narozená v Ázerbájdžánu měla potíže a obává se, že obdobným potížím by byla vystavena i její dcera. Vytkla žalovanému nedostatečná skutková zjištění týkající se aktuální situace na Ukrajině a postavení osob ázerbájdžánské národnosti. Namítala, že žalovaný náležitě nezohlednil žalobkyní namítané skutečnosti, věc posoudil nesprávně a jeho rozhodnutí je proto nezákonné a vadné. Vyjádřila obavu, že by jí v případě vycestování (na Ukrajinu) hrozilo pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, což dle jejího názoru představuje důvod pro udělení mezinárodní ochrany, resp. doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 zákona o azylu. S ohledem na výše uvedené žalobkyně navrhla, aby Krajský soud v Hradci Králové napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 22. 8. 2011, č. j. 32 Az 2/2011 – 54, žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Po prostudování správního spisu ve shodě se žalovaným konstatoval, že nezletilá žalobkyně se narodila až po příchodu své matky do České republiky, na území země své státní příslušnosti nikdy nežila a nemohla tak ani být na Ukrajině pronásledována ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, či se důvodně obávat pronásledování pro některý z důvodů uvedených v písm. b) téhož ustanovení. Zákonná zástupkyně žalobkyně po celou dobu řízení před žalovaným i soudem uváděla, že jediným důvodem podání žádosti o mezinárodní ochranu žalobkyní bylo získání úplného dokladu o její totožnosti (řádného rodného listu), aby jí následně mohla být žalobkyně zapsána do jejího cestovního dokladu. Podle krajského soudu tak žádost byla podána zcela účelově z důvodu legalizace pobytu nezletilé žalobkyně na území České republiky. Krajský soud se plně ztotožnil se závěrem žalovaného, že výčet důvodů pro udělení mezinárodní ochrany je taxativní a nelze je rozšiřovat o další důvody. Poukázal na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, ze které vyplývá, že zákon o azylu nelze využívat k legalizaci pobytu. K takovému účelu slouží zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále též „zákon o pobytu cizinců“), jehož institutů měla zákonná zástupkyně pro svoji dceru využít. Krajský soud přisvědčil žalovanému také v tom, že zákon o pobytu cizinců v § 88 a § 89 počítá se situací, která nastala v případě nezletilé žalobkyně, to znamená prodloužení lhůty k podání žádosti a předložení nutných dokladů pro úpravu pobytu na území České republiky. Uvedl, že v tomto postupu zákonné zástupkyni žalobkyně nic nebránilo.

Námítku žalobkyně na nedostatečné zjištění skutkového stavu žalovaným neshledal krajský soud důvodnou. Poukázal v této souvislosti na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 – 41 a rozsudek ze dne 21. 8. 2003,

č. j. 2 Azs 6/2003) z níž vyplývá, že správní orgán hodnotí důvodnost přiznání mezinárodní ochrany v mezích tvrzení žalovatele o udělení mezinárodní ochrany a k této námitce uzavřel, že s ohledem na učiněná tvrzení zákonná zástupkyně žalobkyně ve světle konstantní judikatury neshledal namítané porušení povinností žalovaného ve správním řízení. Krajský soud se ztotožnil se závěrem a odůvodněním žalovaného, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a náležitě odůvodněné shledal krajský soud i neudělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu. K případnému udělení mezinárodní ochrany ve formě doplňkové ochrany krajský soud uvedl, že zákonná zástupkyně vyslovila obavu z případných potíží spojených s registrací své dcery ukrajinskými orgány, neuvedla však žádné relevantní obavy či hrozící vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu pro případný návrat nezletilé žalobkyně na Ukrajinu. Ke zkoumání situace a postavení osob ázerbájdžánské národnosti na Ukrajině nebyl podle krajského soudu žalovaný povinen, neboť tato okolnost se netýká přímo nezletilé žalobkyně, ale její zákonná zástupkyně, která není žalovatelem o udělení mezinárodní ochrany, z Ukrajiny do České republiky vycestovala legálně za účelem podnikání (může se tam proto bez potíží vrátit či vycestovat) a z tohoto titulu má na území České republiky povolení k dlouhodobému pobytu.

Krajský soud tak uzavřel, že neshledal vady správního řízení předcházejícího vydání napadeného rozhodnutí žalovaného, žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci, jeho rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, přičemž žalobkyně neuvedla v žalobě žádné podstatné důvody pro jeho zrušení.

Proti tomuto rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) zastoupená svou zákonnou zástupkyní včas kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b), c), d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), kterou posléze doplnila prostřednictvím ustanovené zástupkyně JUDr. Dagmar Kláskové, advokátky. Stejně jako již v předcházejícím řízení zákonná zástupkyně poukazovala na důvodnost obavy z odebrání dcery (stěžovatelky) státními orgány Ukrajiny v případě vycestování do této země za situace, kdy není žádnými doklady schopna prokázat svůj rodinný vztah k žalobkyni. Zákonná zástupkyně žalobkyně přitom není schopna získat tyto doklady pro byrokratické překážky ze strany ukrajinských úřadů. Požadavek, aby vycestovala do Ázerbájdžánu a opatřila si patřičné doklady (svůj rodný list opatřila apostilou) označila zákonná zástupkyně žalobkyně za naprosto nemožný. I pokud by totiž měla finanční prostředky k uskutečnění této cesty (což nemá), pak by musela bez dokladů zanechat stěžovatelku v České republice, kde nemá jiné příbuzné. Zákonná zástupkyně stěžovatelky ani neví, na jaké úřady by se měla v Ázerbájdžánu obrátit. Závěr žalovaného i krajského soudu, podle kterého lze pobyt stěžovatelky v České republice řešit jiným způsobem považuje zákonná zástupkyně stěžovatelky za zjednodušený, neodpovídající individuální situaci nezletilé stěžovatelky.

Stěžovatelka dále nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že žalovaný nebyl povinen zkoumat situaci a postavení osob ázerbájdžánské národnosti na Ukrajině. Vyjádřila rovněž přesvědčení, že žalovaný se nevyporádal s jejími námitkami, že v případě návratu, resp. vycestování nezl. žalobkyně na Ukrajinu bez dokladů je reálné nebezpečí odebrání stěžovatelky její matce a umístění do kojeneckého ústavu či obdobného zařízení. Z dosavadního řízení je podle stěžovatelky zřejmé, že žalovaný se touto námitkou zabýval zcela nedostatečně a věc uzavřel konstatováním, že žalobkyni žádné nebezpečí nehrozí, aniž by uvedl na základě jakého skutkového zjištění tento závěr učinil. V průběhu správního řízení neobstaral žalovaný žádný důkaz, který by vyvracel toto tvrzení matky nezl. stěžovatelky.

Výše uvedené skutečnosti představují podle názoru stěžovatelky porušení § 3 správního řádu, dle kterého je správní orgán postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou

důvodné pochybnosti, jakož i porušení § 68 správního řádu (o náležitostech odůvodnění správního rozhodnutí).

S ohledem na výše uvedené stěžovatelka navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 22. 8. 2011, č. j. 32 Az 2/2011 – 54, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti konstatoval, že jeho rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany i napadený rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. I pro řízení o kasační stížnosti žalovaný odkázal na správní spis, zejména na vlastní stěžovatelčinu žádost o udělení mezinárodní ochrany, výpovědi, které během správního řízení učinila, a na vydané rozhodnutí. Žalovaný setrval na tom, že potíže v souvislosti s vydáním osobních dokladů nelze podřadit pod azylově relevantní důvod a proto nelze nezletilé stěžovatelce udělit azyl či doplňkovou ochranu. Podotkl, že zákonná zástupkyně nezletilé stěžovatelky má i nadále na území České republiky povolen dlouhodobý pobyt s platností do 6. 2. 2012 a není tedy povinna se na Ukrajinu vracet. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost pro její nedůvodnost zamítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v rozsahu a z důvodů, které uplatnila stěžovatelka v kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 4 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat pouze z důvodů tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení spočívá v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Podle § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., lze kasační stížnost podat z důvodu zmatečnosti řízení před soudem spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo byl soud nesprávně obsazen, popřípadě bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce,

Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., lze kasační stížnost podat z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé,

Kasační stížnost není důvodná. Námitky stěžovatelky uváděné v kasační stížnosti považuje Nejvyšší správní soud za nedůvodné, a to jak s ohledem na obsah spisu a s ním spojená skutková zjištění, tak i s ohledem na obsah odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu i krajského soudu, kde se oba tyto orgány s relevantními skutečnostmi náležitě vypořádaly.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že zákonná zástupkyně nezl. stěžovatelky podala dne 4. 10. 2010 žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedla, že chce, aby její nezletilá dcera (stěžovatelka) dostala doklady totožnosti, protože se narodila v České republice a má na to právo.

Do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany zákonná zástupkyně jménem stěžovatelky uvedla, že žádost o udělení mezinárodní ochrany jménem své dcery podala proto, že dceři nebyl vydán rodný list, na základě kterého by mohla vyřídit a opatřit další doklady. Zákonná zástupkyně stěžovatelky v této souvislosti vyjádřila přesvědčení, že pokud se dcera narodila v P., tak by měla takové doklady dostat. Uvedla dále, že stěžovatelka rodný list obdržela, ale nejsou v něm zapsány všechny informace, rodný list je neúplný, a dceru proto nechtějí zapsat do jejího cestovního dokladu. Na ukrajinské ambasádě jí bylo sděleno, že musí v rodném listu doplnit všechny potřebné údaje. Od Českého ministerstva zahraničí obdržela informaci, že má jet do Ázerbájdžánu, aby jí příslušné úřady na rodný list dali tzv. apostilu. Cesta do Ázerbájdžánu však pro ni nepřipadá v úvahu. Závěrem zákonná zástupkyně stěžovatelky uvedla, že by dceři chtěla vyřídit povolení k dlouhodobému pobytu v České republice, stejný jako má ona sama, aby zde dcera chodila do školky a žila v Česku. Nechce, aby nezletilá stěžovatelka vyrůstala na Ukrajině.

Z provedené rekapitulace je zřejmé, že v posuzované věci se jedná především o posouzení, zda potíže s obstaráváním dokladů pro nezletilou stěžovatelku (vyhotovení úplného rodného listu, na základě kterého by mohla být posléze zapsána do cestovního dokladu její zákonná zástupkyně) mohou představovat důvody pro udělení mezinárodní ochrany.

Podle § 12 zákona o azylu, azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Podle § 13 odst. 1 téhož zákona, rodinnému příslušníkovi azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí azyl za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12.

Rodinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí: a) manžel nebo partner azylanta, b) svobodné dítě azylanta mladší 18 let, c) rodič azylanta mladšího 18 let, nebo d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11 zákona o azylu.

Podle § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Podle § 14a zákona o azylu, doplňková ochrana se udělí cizinci, který nespĺňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Za vážnou újmu se podle § 14 odst. 2 zákona o azylu považuje: a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Podle § 14b cit. zákona, rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení.

Rodinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí: a) manžel nebo partner osoby požívající doplňkové ochrany, b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let, c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 11 zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud je stejně jako žalovaný i krajský soud toho názoru, že shora popsané administrativní potíže s opatřením dokladů totožnosti k legalizaci pobytu nezletilé žalobkyně nelze považovat za důvod pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany uvedené ve výše uvedených ustanoveních zákona o azylu. Taxativně uvedené důvody pro udělení azylu podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu ani doplňkové ochrany podle § 14a téhož zákona totiž nejsou v posuzované věci dány, neboť nezletilá stěžovatelka už jen s ohledem na svůj nízký věk a místo narození v České republice, odkud ani dosud nevycestovala, nemohla být pronásledována za uplatňování politických práva a svobod. Z ničeho též nevyplývá, že by mohla mít odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, tj. na Ukrajině, kterou lze považovat za bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o azylu. V případě nezletilé stěžovatelky pak nejsou dány (ostatně nejsou ani tvrzeny) důvodné obavy, že pokud by se vrátila do státu, jehož je státním občanem, hrozilo by jí skutečné nebezpečí vážné újmy podle § 14 odst. 2 zákona o azylu.

V úvahu nepřipadá ani udělení azylu za účelem sloučení rodiny podle § 13 zákona o azylu, nebo doplňkové ochrany za účelem rodiny, neboť matce nezletilé stěžovatelky nebyl udělen azyl ani doplňková ochrana, ale pobývá na území České republiky v režimu dlouhodobého pobytu.

Ohledně možného udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu, se Nejvyšší správní soud ztotožňuje se závěrem žalovaného, který konstatoval, že na základě údajů sdělených zákonnou zástupkyní nezl. stěžovatelky nezjistil důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Administrativní problémy při vyřizování dokladů totiž není možné považovat za důvody zvláštního zřetele ve smyslu § 14 zákona o azylu. Takovými důvody jsou např. zvláště těžké zdravotní postižení, nemoc, či příchod z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č.j. 2 Azs 8/2004-55).

Nejvyšší správní soud má pochopení pro obtížnost situace zákonné zástupkyně stěžovatelky při vyřizování dokladů totožnosti své dcery. Zároveň je však třeba uvést, že daná situace není neřešitelná. Z kasační stížnosti je totiž zřejmé, že samotná zákonná zástupkyně stěžovatelky si je vědoma způsobu, kterým lze vyřešit popsané komplikace při vyřizování předmětných dokladů (opatřením svého rodného listu apostilou v Ázerbájdžánu), avšak toto řešení dosud nevyužila, neboť jej považuje za příliš náročné a komplikované. Nezbyvá však než zdůraznit, že výčet důvodů pro udělení některé z forem je dán taxativně (jak na to ostatně

správně poukázaly žalovaný správní orgány i krajský soud), přičemž zákonnou zástupkyní stěžovatelkou popsané potíže při vyřizování dokladů, nelze v žádném případě podřadit pod relevantní důvody pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany.

V této souvislosti Nejvyšší správní soud připomíná závěry, ke kterým dospěl v rozsudku ze dne 14. 9. 2005, č. j. 5 Azs 125/2005 – 46, www.nssoud.cz. V tomto rozhodnutí mimo jiné konstatoval, že jakkoli je smyslem práva azylu poskytnout žadateli ochranu, nejde o ochranu před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu uznávána. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené.

Poukázat lze rovněž na rozsudek ze dne 16. 2. 2005, čj. 4 Azs 333/2004-69, v němž Nejvyšší správní soud vyslovil, že *potřeba další legalizace pobytu žadatele o udělení azylu, který na území České republiky pobýval legálně od roku 1989 do 1997, není zákonným důvodem pro udělení azylu (§ 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb.)*, či na rozsudek téhož soudu ze dne 16. 2. 2005, čj. 2 Azs 16/2005-75, podle kterého *skutečnost, že zástupitelský úřad domovského státu žadatelky o azyl, odmítl žadatelce vystavit cestovní pas „na dálku“ z České republiky s poukazem, že k vystavení pasu je třeba požádat osobně přímo v Arménii, nelze považovat za akt pronásledování z azylově relevantních důvodů podle § 12 a 13 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., ani za důvod poskytnutí humanitárního azylu podle § 14 téhož zákona*.

Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani námitce stěžovatelky, v níž vyjádřila nesouhlas se závěrem krajského soudu, že žalovaný nebyl povinen zkoumat situaci a postavení osob ázerbájdžánské národnosti na Ukrajině. Nezl. stěžovatelka je totiž ukrajinské národnosti, a je tedy zjevné že postavením osob ázerbájdžánské národnosti na Ukrajině není vskutku třeba se v posuzované věci zabývat. Lze jen dodat, že nezl. stěžovatelka, by jakožto osoba ukrajinské národnosti v této zemi požívala všech výhod, které státy poskytují svým občanům a její státní příslušnost by jí tak rozhodně nebyla na obtíž.

K námitce v níž nezl. stěžovatelka prostřednictvím své zástupkyně žalovanému vytýká nevypořádání se s její námitkou, že v případě návratu, resp. vycestování nezl. stěžovatelky na Ukrajinu bez dokladů je reálné nebezpečí odebrání nezl. stěžovatelky její matce a umístění do kojeneckého ústavu či obdobného zařízení, Nejvyšší správní soud uvádí, že primárním úkolem žalovaného bylo zhodnotit, zda tvrzení nezl. stěžovatelky uvedené prostřednictvím její zákonné zástupkyně naplňují důvody pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany či nikoliv. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného je přitom zřejmé, že se této otázky řádně zhostil a tvrzení zákonné zástupkyně nezl. stěžovatelky důkladně posoudil. To, že povinnost správního orgánu zjistit úplně a přesně skutečný stav věci je limitována tvrzeními žadatele o azyl, které je poté třeba vyhodnotit z hlediska příslušných ustanovení zákona o azylu, již Nejvyšší správní soud ostatně vyslovil např. ve svém rozsudku ze dne 26. 2. 2004, č. j. 5 Azs 50/2003 - 47, www.nssoud.cz, nebo v rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 42, www.nssoud.cz.

Obavu zákonné zástupkyně z toho, že v případě vycestování na Ukrajinu dojde k odebrání její dcery, považuje Nejvyšší správní soud spíše za hypotetickou než reálnou obavu a nebylo tudíž ani třeba, aby se jí žalovaný podrobně zabýval. Skutečnost, že zákonná zástupkyně je skutečně matkou nezletilé stěžovatelky ostatně dokládá její rodný list, jehož kopie je založená ve správním spise. Zákonná zástupkyně stěžovatelky tedy disponuje dokladem prokazujícím, že je matkou nezletilé stěžovatelky. Nejvyšší správní soud je proto přesvědčen, že zákonná

zástupkyni nezletilé stěžovatelky na Ukrajině nehrozí odnětí její dcery z důvodu pochybností o jejím původu a totožnosti.

Vzhledem ke shora uvedenému neshledal Nejvyšší správní soud důvody k podání kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a), b), c) a d) s. ř. s. oprávněné. Proto podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost zamítl bez jednání postupem podle ustanovení § 109 odst. 2 citovaného zákona.

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka ve věci neměla úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, které jí vznikly. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady v řízení o kasační stížnosti v míře přesahující rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Vzhledem k tomu, že zástupkyně stěžovatelky pro řízení o soudním přezkoumání rozhodnutí správního orgánu včetně řízení o kasační stížnosti byla ustanovena usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 19. 1. 2011, č. j. 32 Az 2/2011 – 11, platí její hotové výdaje a odměnu za zastupování v souladu s ustanovením § 35 odst. 8 první věty s. ř. s. za středníkem ve spojení s § 120 s. ř. s. stát. Z tohoto důvodu jí Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za jeden úkon právní služby – doplnění kasační stížnosti ze dne 10. 11. 2011 - ve výši 2100 Kč [11 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 7 položkou 5. a § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů], a dále náhradu hotových výdajů - režijní paušál ve výši 1 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 též vyhlášky. Nejvyšší správní soud tedy zástupkyni stěžovatelky celkem přiznal odměnu za zastupování a hotové výdaje ve výši 2400 Kč. Jelikož ustanovená advokátka již v řízení před krajským soudem doložila, že je plátkyní daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Částka daně pak činí 20 %, tedy 480 Kč. Celkem tedy odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů činí 2880 Kč. Zástupkyni stěžovatelky bude proto vyplacena celková částka ve výši 2880 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. srpna 2012

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu